

بسمه تعالی

درس حسابداری شرکت ها (۱)

جلسه ششم

ترم ۲ حسابداری بازرگانی

استاد : میرحسینی

۲۵- تراز آزمایشی زیر در پایان سال ۱۳۴۱ (قبل از اصلاح حساب‌ها) از دفترکل شرکت تضامنی ایرج و تورج که به نسبت $\frac{2}{3}$ و $\frac{1}{3}$ در سود و زیان سهم می‌باشند استخراج شده است:

شرکت تضامنی ایرج و تورج
تراز آزمایشی
۲۹ اسفند ماه ۱۳۴۱

مانده بستانکار	مانده بدهکار	نام حساب
	۹۸۰,۰۰۰	وجوه نقد
	۶۰۰,۰۰۰	حساب‌های دریافتی
	۷۸۰,۰۰۰	موجودی کالا
	۶۰۰,۰۰۰	اثاثه اداری
۱۲۰,۰۰۰		استهلاک انباشته اثاثه اداری
۳۵۰,۰۰۰		حساب‌های پرداختی
۲۰۰,۰۰۰		استاد پرداختی
۱,۰۰۰,۰۰۰		سرمایه ایرج
۱,۰۰۰,۰۰۰		سرمایه تورج
۱۰۰,۰۰۰		جاری ایرج
	۱۸۰,۰۰۰	برداشت ایرج
	۱۲۰,۰۰۰	برداشت تورج
۲,۴۰۰,۰۰۰		فروش
	۱۵۰,۰۰۰	برگشت از فروش و تخفیفات
	۱,۲۰۰,۰۰۰	خرید
۶۰,۰۰۰		برگشت از خرید و تخفیفات
	۴۰,۰۰۰	هزینه حمل کالای خریداری شده
	۲۵۰,۰۰۰	هزینه اجاره
	۱۲۰,۰۰۰	هزینه آب و برق
	۱۴۵,۰۰۰	هزینه آگهی و تبلیغات
	۶۵,۰۰۰	هزینه متفرقه
۵,۲۳۰,۰۰۰	۵,۲۳۰,۰۰۰	

اطلاعات لازم جهت اصلاح حساب‌ها در پایان سال ۱۳۴۱ به شرح زیر می‌باشد:

الف - موجودی کالا طبق انبارگردانی انجام شده در پایان سال معادل ۸۲۰,۰۰۰ ریال است.

ب - اجاره ثبت و پرداخت نشده در پایان سال ۱۳۴۱ مبلغ ۵۰,۰۰۰ ریال است.

ج - استهلاک اثاثه اداری معادل ۱۰ درصد بهای تمام شده آن می‌باشد.

د - معادل ۵ درصد حساب‌های دریافتی مشکوک‌الوصول می‌باشد.

مطلوبست:

- (۱) انجام ثبت‌های اصلاحی لازم در دفتر روزنامه و نقل آنها به حساب‌های دفتر کل
- (۲) تهیه تراز آزمایشی اصلاح شده
- (۳) تهیه صورت سود و زیان برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۸۱
- (۴) تهیه ترازنامه به تاریخ ۲۹ اسفند ماه ۱۳۸۱
- (۵) انجام ثبت‌های مربوط به بستن حساب‌های موقت در دفتر روزنامه و نقل آنها به حساب‌های دفتر کل
- (۶) تهیه تراز آزمایشی اختتامی
- (۷) انجام ثبت‌های مربوط به بستن حساب‌های دائمی در پایان سال ۱۳۸۱
- (۸) انجام ثبت‌های مربوط به افتتاح حساب‌های دائمی در ابتدای سال ۱۳۸۲

مسئله ۵-۲

	۷۸۰,۰۰۰	(۱) خلاصه سود و زیان ۱۳۸۱/۱۲/۲۹
	۷۸۰,۰۰۰	موجودی کالا
	۸۲۰,۰۰۰	(۲) موجودی کالا ۱۳۸۱/۱۲/۲۹
	۸۲۰,۰۰۰	خلاصه سود و زیان
	۵۰,۰۰۰	(۳) هزینه اجاره ۱۳۸۱/۱۲/۲۹
	۵۰,۰۰۰	اجاره پرداختی
$600,000 \times 10\% =$	۶۰,۰۰۰	(۴) هزینه استهلاک اثاثه ۱۳۸۱/۱۲/۲۹
	۶۰,۰۰۰	استهلاک انباشته اثاثه
$600,000 \times 5\% =$	۳۰,۰۰۰	(۵) هزینه مطالبات مشکوک‌الوصول ۱۳۸۱/۱۲/۲۹
	۳۰,۰۰۰	ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول

۷۸۰,۰۰۰ (۱)	۸۲۰,۰۰۰ (۲)
-------------	-------------

مانده ۷۸۰,۰۰۰ (۱)	۷۸۰,۰۰۰
	۸۲۰,۰۰۰ (۲)

مانده ۲۵۰,۰۰۰	
۵۰,۰۰۰ (۳)	
۳۰۰,۰۰۰	

۵۰,۰۰۰ (۳)	
------------	--

۶۰,۰۰۰ (۴)	
------------	--

مانده ۱۲۰,۰۰۰	
۶۰,۰۰۰ (۴)	
۱۸۰,۰۰۰	

۳۰,۰۰۰ (۵)	
------------	--

۳۰,۰۰۰ (۵)	
------------	--

شرکت تضامنی ایرج و تورج

تراز آزمایشی اصلاح شده

۲۹ اسفندماه ۱۳۸۱

مانده بستانکار	مانده بدهکار	نام حساب
	۹۸۰,۰۰۰	وجوه نقد
	۶۰۰,۰۰۰	حساب‌های دریافتی
۳۰,۰۰۰		ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول
	۸۲۰,۰۰۰	موجودی کالا
	۶۰۰,۰۰۰	اثاثه اداری
۱۸۰,۰۰۰		استهلاک اثاثه اداری
۳۵۰,۰۰۰		حساب‌های پرداختی
۲۰۰,۰۰۰		استاد پرداختی
۵۰,۰۰۰		اجاره پرداختی
۱,۰۰۰,۰۰۰		سرمایه ایرج
۱,۰۰۰,۰۰۰		سرمایه تورج
۱۰۰,۰۰۰		جاری ایرج
	۱۸۰,۰۰۰	برداشت ایرج
	۱۲۰,۰۰۰	برداشت تورج
۸۲۰,۰۰۰	۷۸۰,۰۰۰	خلاصه سود و زیان
۲,۴۰۰,۰۰۰		فروش
	۱۵۰,۰۰۰	برگشت از فروش و تحقیقات
	۱,۲۰۰,۰۰۰	خرید
۶۰,۰۰۰		برگشت از خرید و تحقیقات
	۲۰,۰۰۰	هزینه حمل کالای خریداری شده
	۳۰۰,۰۰۰	هزینه اجاره
	۱۲۰,۰۰۰	هزینه آب و برق
	۱۴۵,۰۰۰	هزینه آگهی و تبلیغات
	۶۰,۰۰۰	هزینه استهلاک اثاثه اداری
	۳۰,۰۰۰	هزینه مطالبات مشکوک‌الوصول
	۶۵,۰۰۰	هزینه‌های متفرقه
۶,۱۹۰,۰۰۰	۶,۱۹۰,۰۰۰	

شرکت تضامنی ایرج و تورج

صورت سود و زیان

برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۳۱

ریال	ریال	ریال	
			فروش
۲,۴۰۰,۰۰۰			- برگشت از فروش و تخفیفات
(۱۵۰,۰۰۰)			فروش خالص
۲,۲۵۰,۰۰۰			- بهای تمام شده کالای فروش رفته:
	۷۸۰,۰۰۰		موجودی کالای ابتدای سال
		۱,۲۰۰,۰۰۰	خرید
		(۶۰,۰۰۰)	- برگشت از خرید و تخفیفات
		۱,۱۴۰,۰۰۰	خرید خالص
		۴۰,۰۰۰	+ هزینه حمل کالای خریداری شده
	۱,۱۸۰,۰۰۰		بهای تمام شده کالای خریداری شده
	۱,۹۶۰,۰۰۰		بهای تمام شده کالای آماده برای فروش
	(۸۲۰,۰۰۰)		- موجودی کالای پایان سال
(۱,۱۴۰,۰۰۰)			بهای تمام شده کالای فروش رفته
۱,۱۱۰,۰۰۰			سود ناخالص
			- هزینه‌های عملیاتی:
	۳۰۰,۰۰۰		هزینه اجاره
	۱۲۰,۰۰۰		هزینه آب و برق
	۱۴۵,۰۰۰		هزینه آگهی و تبلیغات
	۶۰,۰۰۰		هزینه استهلاک اثاثه اداری
	۳۰,۰۰۰		هزینه مطالبات مشکوک‌الوصول
	۶۵,۰۰۰		هزینه‌های متفرقه
(۷۲۰,۰۰۰)			
۳۹۰,۰۰۰			سود خالص
			تقسیم سود
	۲۶۰,۰۰۰		ایرج $(۳۹۰,۰۰۰ \times \frac{2}{3})$
	۱۳۰,۰۰۰		تورج $(۳۹۰,۰۰۰ \times \frac{1}{3})$
۳۹۰,۰۰۰			

جاری تورج		جاری ایرج	
۱۳۰,۰۰۰	سهم سود	۱۰۰,۰۰۰	مانده
۱۳۰,۰۰۰	برداشت	۲۶۰,۰۰۰	سهم سود
۱۰,۰۰۰	مانده پایان	۳۶۰,۰۰۰	مانده پایان
		۱۸۰,۰۰۰	برداشت
		۱۸۰,۰۰۰	مانده پایان
		۳۶۰,۰۰۰	

شرکت تضامنی ایرج و تورج
ترازنامه

۲۹ اسفندماه ۱۳۸۱

ریال		ریال	
بدهی های جاری:		دارایی های جاری:	
۳۵۰,۰۰۰	حساب های پرداختی	۹۸۰,۰۰۰	وجوه نقد
۲۰۰,۰۰۰	اسناد پرداختی	۶۰۰,۰۰۰	حساب های دریافتی
۵۰,۰۰۰	اجاره پرداختی	(۳۰,۰۰۰)	- ذخیره مطالبات مشکوک الوصول
۱۸۰,۰۰۰	جاری ایرج	۵۷۰,۰۰۰	موجودی کالا
۱۰,۰۰۰	جاری تورج	۸۲۰,۰۰۰	
۷۹۰,۰۰۰		۲,۳۷۰,۰۰۰	
سرمایه شرکا:		دارایی های ثابت:	
	ایرج	۶۰۰,۰۰۰	اثاثه اداری
	تورج	(۱۸۰,۰۰۰)	- استهلاك اثاثه اداری
		۴۲۰,۰۰۰	
۲,۰۰۰,۰۰۰	جمع بدهی ها و سرمایه	۲,۷۹۰,۰۰۰	جمع دارایی ها
۲,۷۹۰,۰۰۰			

(۵) ثبت های مربوط به بستن حساب های موقت

(۶) ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ فروش

۲,۳۰۰,۰۰۰
۶۰,۰۰۰
۲,۳۶۰,۰۰۰

برگشت از خرید و تخفیفات
خلاصه سود و زیان

۱۳۸۱/۱۲/۲۹ خلاصه سود و زیان ۲,۱۱۰,۰۰۰ خرید

۱,۲۰۰,۰۰۰ برگشت از فروش و تخفیفات
 ۱۵۰,۰۰۰ هزینه حمل کالای خریداری شده
 ۴۰,۰۰۰ هزینه اجاره
 ۳۰۰,۰۰۰ هزینه آب و برق
 ۱۲۰,۰۰۰ هزینه آگهی و تبلیغات
 ۱۴۵,۰۰۰ هزینه استهلاک اثاثه اداری
 ۶۰,۰۰۰ هزینه مطالبات مشکوک الوصول
 ۳۰,۰۰۰ هزینه های متفرقه
 ۶۵,۰۰۰

۳۹۰,۰۰۰ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ خلاصه سود و زیان

۲۶۰,۰۰۰ جاری ایرج
 ۱۳۰,۰۰۰ جاری تورج
 ۱۸۰,۰۰۰ جاری ایرج
 ۱۲۰,۰۰۰ جاری تورج

۱۳۸۱/۱۲/۲۹

۱۸۰,۰۰۰ برداشت ایرج
 ۱۲۰,۰۰۰ برداشت تورج

شرکت تضامنی ایرج و تورج
 تراز آزمایشی اختتامی
 ۲۹ اسفندماه ۱۳۸۱

(۶)

مانده بستانکار	مانده بدهکار	نام حساب
	۹۸۰,۰۰۰	وجوه نقد
	۶۰۰,۰۰۰	حساب های دریافتی
۳۰,۰۰۰		ذخیره مطالبات مشکوک الوصول
	۸۲۰,۰۰۰	موجودی کالا
	۶۰۰,۰۰۰	اثاثه اداری
۱۸۰,۰۰۰		استهلاک انباشته اثاثه اداری
۳۵۰,۰۰۰		حساب های پرداختی
۲۰۰,۰۰۰		اسناد پرداختی
۵۰,۰۰۰		اجاره پرداختی
۱,۰۰۰,۰۰۰		سرمایه ایرج
۱,۰۰۰,۰۰۰		سرمایه تورج
۱۸۰,۰۰۰		جاری ایرج
۱۰,۰۰۰		جاری تورج
۳,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	

(۷)

۳۰,۰۰۰	ذخیره مطالبات مشکوک الوصول
۱۸۰,۰۰۰	استهلاک انباشته ائانه اداری
۳۵۰,۰۰۰	حساب های پرداختی
۲۰۰,۰۰۰	اسناد پرداختی
۵۰,۰۰۰	اجاره پرداختی
۱,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه ایرج
۱,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه تورج
۱۸۰,۰۰۰	جاری ایرج
۱۰,۰۰۰	جاری تورج
۹۸۰,۰۰۰	وجوه نقد
۶۰۰,۰۰۰	حساب های دریافتی
۸۲۰,۰۰۰	موجودی کالا
۶۰۰,۰۰۰	ائانه اداری

	وجوه نقد	۱۳۳۲/۱/۱
۹۸۰,۰۰۰	حساب های دریافتی	
۶۰۰,۰۰۰	موجودی کالا	
۸۲۰,۰۰۰	ائانه اداری	
۶۰۰,۰۰۰	ذخیره مطالبات مشکوک الوصول	
۳۰,۰۰۰	استهلاک انباشته ائانه اداری	
۱۸۰,۰۰۰	حساب های پرداختی	
۳۵۰,۰۰۰	اسناد پرداختی	
۲۰۰,۰۰۰	اجاره پرداختی	
۵۰,۰۰۰	سرمایه ایرج	
۱,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه تورج	
۱,۰۰۰,۰۰۰	جاری ایرج	
۱۸۰,۰۰۰	جاری تورج	
۱۰,۰۰۰		

۲۶- سرمایه امیرعلی و امیررضا شرکای یک شرکت تضامنی در ابتدای سال ۱۳۸۱ به ترتیب ۲,۱۰۰,۰۰۰ ریال و ۳,۳۰۰,۰۰۰ ریال بود. در طی سال ۱۳۸۱ برای توسعه فعالیت‌های شرکت، شرکا در دو مرحله به شرح زیر سرمایه خود را افزایش دادند:

تاریخ	امیرعلی ریال	امیررضا ریال
۱۳۸۱/۴/۱	۱,۲۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰
۱۳۸۱/۷/۱	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۴۰۰,۰۰۰

سود خالص شرکت در سال ۱۳۸۱ مبلغ ۱,۷۵۵,۰۰۰ ریال می‌باشد.

مطلوبت: تهیه صورت تقسیم سود و انجام ثبت لازم در دفتر روزنامه، با فرض این‌که:

- (۱) سود بر اساس مانده سرمایه ابتدای دوره بین شرکا تقسیم شود.
- (۲) سود بر اساس مانده سرمایه پایان دوره بین شرکا تقسیم شود.
- (۳) سود بر اساس میانگین موزون سرمایه در طی دوره بین شرکا تقسیم شود.

مجموع سرمایه ابتدای دوره شرکا $2.100.000 + 3.300.000 = 5.400.000$

نسبت سهم سود امیرعلی $\frac{2.100.000}{5.400.000} = \frac{7}{18}$

نسبت سهم سود امیررضا $\frac{3.300.000}{5.400.000} = \frac{11}{18}$

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۸۱

جمع	امیررضا	امیرعلی	سود قابل تقسیم
1.755.000			
(1.755.000)	1.072.500 ⁽¹⁾	682.500 ⁽²⁾	تقسیم سود به نسبت سرمایه ابتدای دوره
-	1.072.500	682.500	

(1) $1.755.000 \times \frac{7}{18} = 682.500$

(2) $1.755.000 \times \frac{11}{18} = 1.072.500$

1.755.000	1.755.000	1.755.000	1381/12/29 خلاصه سود و زیان
			تقسیم سود
			تقسیم سود
	682.500	682.500	جاری امیرعلی
	1.072.500	1.072.500	جاری امیررضا

سرمایه پایان دوره امیرعلی $2.100.000 + 1.200.000 + 2.000.000 = 5.300.000$

سرمایه پایان دوره امیررضا $3.300.000 + 2.000.000 + 2.400.000 = 7.700.000$

مجموع سرمایه پایان دوره شرکا $5.300.000 + 7.700.000 = 13.000.000$

نسبت سهم سود امیرعلی $\frac{5.300.000}{13.000.000} = \frac{53}{130}$

نسبت سهم سود امیررضا $\frac{7.700.000}{13.000.000} = \frac{77}{130}$

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۸۱

جمع	امیررضا	امیرعلی	سود قابل تقسیم
1.755.000			
(1.755.000)	1.039.500 ⁽¹⁾	715.500 ⁽²⁾	تقسیم سود به نسبت سرمایه پایان دوره
-	1.039.500	715.500	

(1) $1.755.000 \times \frac{53}{130} = 715.500$

(2) $1.755.000 \times \frac{77}{130} = 1.039.500$

۱,۷۵۵,۰۰۰

۱۳۱۱/۱۲/۲۹ خلاصه سود و زیان
تقسیم سود

۱,۷۵۵,۰۰۰

تقسیم سود

۷۱۵,۵۰۰

جاری امیرعلی

۱,۰۳۹,۵۰۰

جاری امیر رضا

تاریخ	سرمایه گذاری های انجام شده ریال	مدت ماه	میانگین موزون سرمایه ریال	
۱۳۱۱/۱/۱	۲,۱۰۰,۰۰۰	۱۲	$2,100,000 \times \frac{12}{12} = 2,100,000$	
۱۳۱۱/۴/۱	۱,۲۰۰,۰۰۰	۹	$1,200,000 \times \frac{9}{12} = 900,000$	
۱۳۱۱/۷/۱	۲,۰۰۰,۰۰۰	۶	$2,000,000 \times \frac{6}{12} = 1,000,000$	۴,۰۰۰,۰۰۰ امیر علی
۱۳۱۱/۱/۱	۳,۳۰۰,۰۰۰	۱۲	$3,300,000 \times \frac{12}{12} = 3,300,000$	
۱۳۱۱/۴/۱	۲,۰۰۰,۰۰۰	۹	$2,000,000 \times \frac{9}{12} = 1,500,000$	
۱۳۱۱/۷/۱	۲,۴۰۰,۰۰۰	۶	$2,400,000 \times \frac{6}{12} = 1,200,000$	۶,۰۰۰,۰۰۰ امیر رضا
				۱۰,۰۰۰,۰۰۰ جمع

$$\frac{4,000,000}{10,000,000} = \frac{2}{5}$$

نسبت سهم سود امیر علی

$$\frac{6,000,000}{10,000,000} = \frac{3}{5}$$

نسبت سهم سود امیر رضا

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۱۱

جمع	امیر رضا	امیر علی	سود قابل تقسیم
۱,۷۵۵,۰۰۰			
(۱,۷۵۵,۰۰۰)	۱,۰۵۳,۰۰۰ ^(۲)	۷۰۲,۰۰۰ ^(۱)	تقسیم سود به نسبت میانگین موزون سرمایه در طی دوره
	۱,۰۵۳,۰۰۰	۷۰۲,۰۰۰	

$$(1) 1,755,000 \times \frac{2}{5} = 702,000$$

$$(2) 1,755,000 \times \frac{3}{5} = 1,053,000$$

شماره ثبت

	۱,۷۵۵,۰۰۰	خلاصه سود و زیان ۱۳۸۱/۱۲/۲۹
۱,۷۵۵,۰۰۰		تقسیم سود
	۱,۷۵۵,۰۰۰	تقسیم سود
۷۰۲,۰۰۰		جاری امیر علی
۱,۰۵۳,۰۰۰		جاری امیر رضا

۲-۷- کامران و کیوان و کیومرث شرکای یک شرکت تضامنی به نسبت ۲۰ درصد، ۳۰ درصد و ۵۰ درصد در سود و زیان سهم برده و سرمایه هر یک از آنها در ابتدای سال مبلغ ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال می باشد. سود خالص شرکت در سال ۱۳۸۱ مبلغ ۹۰۰.۰۰۰ ریال است.

مطلوبت تهیه صورت تقسیم سود و زیان و تعیین سهم سود هر یک از شرکا، در هر یک از حالت های زیر:

- (۱) به مانده ابتدای سال سرمایه شرکا ۱۵ درصد سود تضمین شده تعلق می گیرد.
- (۲) سالانه حق الزحمه ای معادل ۱۰۰.۰۰۰ ریال برای کامران و ۲۰۰.۰۰۰ ریال برای کیوان منظور می شود.
- (۳) سالانه حق الزحمه ای معادل ۱۰۰.۰۰۰ ریال برای کامران و ۲۰۰.۰۰۰ ریال برای کیوان منظور می شود و به مانده ابتدای سال سرمایه شرکا ۱۵ درصد سود تضمین شده تعلق می گیرد.

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۸۱

کامران	کیوان	کیومرث	جمع
			۹۰۰,۰۰۰
سود قابل تقسیم			
سود تضمین شده سرمایه	۱۵۰,۰۰۰ ^(۱)	۱۵۰,۰۰۰ ^(۳)	(۴۵۰,۰۰۰)
مانده سود قابل تقسیم پس از کسر سود تضمین شده			۴۵۰,۰۰۰
تقسیم باقی مانده به نسبت ۲۰٪، ۳۰٪ و ۵۰٪	۹۰,۰۰۰	۱۳۵,۰۰۰	(۴۵۰,۰۰۰)
	۲۸۵,۰۰۰	۳۷۵,۰۰۰	—

- (۱) $۱,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۵\% = ۱۵۰,۰۰۰$ سود تضمین شده سرمایه کامران
- (۲) $۱,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۵\% = ۱۵۰,۰۰۰$ سود تضمین شده سرمایه کیوان
- (۳) $۱,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۵\% = ۱۵۰,۰۰۰$ سود تضمین شده سرمایه کیومرث

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۸۱

کامران	کیوان	کیومرث	جمع
			۹۰۰,۰۰۰
سود قابل تقسیم			
حقوق الزامه شرکا	۲۰۰,۰۰۰	—	(۳۰۰,۰۰۰)
مانده سود قابل تقسیم پس از کسر حقوق الزامه			۶۰۰,۰۰۰
تقسیم باقی مانده به نسبت ۲۰٪، ۳۰٪ و ۵۰٪	۱۲۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	(۶۰۰,۰۰۰)
	۳۸۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	—

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۸۱

جمع	کیومرث	کیوان	کامران
۹۰۰,۰۰۰			
(۳۰۰,۰۰۰)		۲۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰
۶۰۰,۰۰۰			
(۴۵۰,۰۰۰)	۱۵۰,۰۰۰ ^(۳)	۱۵۰,۰۰۰ ^(۲)	۱۵۰,۰۰۰ ^(۱)
۱۵۰,۰۰۰			
(۱۵۰,۰۰۰)	۷۵,۰۰۰	۴۵,۰۰۰	۳۰,۰۰۰
-	۲۲۵,۰۰۰	۳۹۵,۰۰۰	۲۸۰,۰۰۰

سود قابل تقسیم
 حق الزحمه شرکا
 مانده سود قابل تقسیم پس از کسر حق الزحمه
 سود تضمین شده سرمایه
 مانده سود قابل تقسیم پس از کسر حق الزحمه و سود تضمین شده
 تقسیم باقی مانده به نسبت ۲۰٪، ۳۰٪ و ۵۰٪

(۱) $1,000,000 \times 15\% = 150,000$

سود تضمین شده سرمایه کامران

(۲) $1,000,000 \times 15\% = 150,000$

سود تضمین شده سرمایه کیوان

(۳) $1,000,000 \times 15\% = 150,000$

سود تضمین شده سرمایه کیومرث

۲۸- فرشاد، فرهاد و فرزاد شرکای یک شرکت تضامنی به نسبت $\frac{5}{12}$ ، $\frac{4}{12}$ و $\frac{3}{12}$ در سود و زیان سهم بوده و سرمایه هر یک از آن‌ها در ابتدای سال به ترتیب ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال، ۸۰۰,۰۰۰ ریال و ۵۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد. طبق شرکت‌نامه به مانده ابتدای سال سرمایه شرکا ۱۲ درصد سود تضمین شده تعلق می‌گیرد.

مطلوبت: نهب صورت تقسیم سود و زیان و انجام ثبت لازم در دفتر روزنامه، با فرض این که:

(۱) سود شرکت ۴۸۰,۰۰۰ ریال باشد.

(۲) سود شرکت ۲۴۰,۰۰۰ ریال باشد.

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۸۱

فرشاد	فرهاد	فرزاد	جمع
۱۴۴,۰۰۰ ^(۱)	۹۶,۰۰۰ ^(۲)	۶۰,۰۰۰ ^(۳)	۴۸۰,۰۰۰
۷۵,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۴۵,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰
<u>۲۱۹,۰۰۰</u>	<u>۱۵۶,۰۰۰</u>	<u>۱۰۵,۰۰۰</u>	<u>۱۸۰,۰۰۰</u>
			<u>۰</u>

سود قابل تقسیم
 سود تضمین شده سرمایه
 مانده سود قابل تقسیم پس از کسر سود تضمین شده
 تقسیم باقی مانده به نسبت $\frac{۳}{۱۲}$ و $\frac{۴}{۱۲}$ و $\frac{۵}{۱۲}$

سود تضمین شده سرمایه فرشاد
 سود تضمین شده سرمایه فرهاد
 سود تضمین شده سرمایه فرزاد

$$(۱) ۱,۲۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱۲}{۱۰۰} = ۱۴۴,۰۰۰$$

$$(۲) ۸۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱۲}{۱۰۰} = ۹۶,۰۰۰$$

$$(۳) ۵۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱۲}{۱۰۰} = ۶۰,۰۰۰$$

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۸۱

جمع	فرزاد	فرهاد	فرشاد	
۲۴۰,۰۰۰				سود قابل تقسیم
(۳۰۰,۰۰۰)	۶۰,۰۰۰ ^(۳)	۹۶,۰۰۰ ^(۲)	۱۴۴,۰۰۰ ^(۱)	سود تضمین شده سرمایه
(۶۰,۰۰۰)				مانده سود قابل تقسیم پس از کسر سود تضمین شده
۶۰,۰۰۰	(۱۵,۰۰۰)	(۲۰,۰۰۰)	(۲۵,۰۰۰)	تقسیم باقی مانده به نسبت $\frac{۳}{۱۲}$ و $\frac{۴}{۱۲}$ ، $\frac{۵}{۱۲}$
-	۴۵,۰۰۰	۷۶,۰۰۰	۱۱۹,۰۰۰	

- (۱) $۱,۲۰۰,۰۰۰ \times \%۱۲ = ۱۴۴,۰۰۰$ سود تضمین شده سرمایه فرشاد
- (۲) $۸۰۰,۰۰۰ \times \%۱۲ = ۹۶,۰۰۰$ سود تضمین شده سرمایه فرهاد
- (۳) $۵۰۰,۰۰۰ \times \%۱۲ = ۶۰,۰۰۰$ سود تضمین شده سرمایه فرزاد

۳-۱- نادر و ناصر شرکای شرکت تضامنی نادر و شرکا به نسبت $\frac{3}{5}$ و $\frac{2}{5}$ در سود و زیان سهم بوده و سرمایه هر یک از آنها به ترتیب ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال و ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال می باشد. در تاریخ ۳۱ خرداد ماه ۱۳۸۱ یاسر به عنوان شریک جدید وارد شرکت شد.

مطلوبست: انجام ثبت لازم در دفتر روزنامه در تاریخ ورود یاسر، با فرض این که یاسر:

(۱) با موافقت نادر سهم الشرکه ناصر را به مبلغ ۱,۶۰۰,۰۰۰ ریال خریداری نماید.

(۲) با موافقت ناصر سهم الشرکه نادر را به مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال خریداری نماید.

(۳) با موافقت شرکا $\frac{1}{4}$ سهم الشرکه نادر و $\frac{1}{3}$ سهم الشرکه ناصر را به مبلغ ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال خریداری نماید.

مسئله ۱-۳

(۱) ۱۳۸۱/۳/۳۱ سرمایه ناصر ۱,۵۰۰,۰۰۰
سرمایه یاسر ۱,۵۰۰,۰۰۰

همان طور که ملاحظه می شود، در ثبت فوق مبلغ رد و بدل شده بین شرکا هیچ تأثیری بر دارایی ها و بدهی های شرکت ندارد.

(۲) ۱۳۸۱/۳/۳۱ سرمایه نادر ۱,۰۰۰,۰۰۰
سرمایه یاسر ۱,۰۰۰,۰۰۰

(۳) ۱۳۸۱/۳/۳۱ سرمایه نادر $1,000,000 \times \frac{1}{4} = 250,000$

سرمایه ناصر $1,500,000 \times \frac{1}{3} = 500,000$

سرمایه یاسر ۷۵۰,۰۰۰

۳-۲- احمد و محمود شرکای یک شرکت تضامنی به نسبت $\frac{1}{3}$ و $\frac{2}{3}$ در سود و زیان سهم بوده و سرمایه هر یک از آنها به ترتیب ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال و ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال می باشد. در تاریخ ۳۱ تیر ماه ۱۳۸۱ شرکا توافق نمودند که داود با پرداخت مبلغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان شریک جدید وارد شرکت شده و در $\frac{1}{5}$ سود و زیان سهم گردد.
مطلوبست:

(۱) انجام ثبت لازم در دفتر روزنامه، با فرض این که اضافه پرداختی داود به عنوان پاداش شرکای قدیم تلقی گردد.

(۲) تعیین نسبت سود و زیان شرکا پس از ورود داود

مسئله ۳-۲

$1,000,000 + 1,500,000 = 2,500,000$	سرمایه شرکای قدیم (احمد و محمود)	(۱)
$1,000,000$	سرمایه گذاری شریک جدید (داود)	
<u><u>3,500,000</u></u>	مجموع سرمایه شرکا پس از ورود داود	

$3,500,000 \times \frac{1}{5} = 700,000$	سهم شرکت که داود	
$1,000,000 - 700,000 = 300,000$	پاداش شرکای قدیم	
	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۸۱/۴/۳۱ وجوه نقد
	۷۰۰,۰۰۰	سرمایه داود
	۱۰۰,۰۰۰	سرمایه احمد
	۲۰۰,۰۰۰	سرمایه محمود

$$300,000 \times \frac{1}{3} =$$

$$300,000 \times \frac{2}{3} =$$

$1 - \frac{1}{5} = \frac{4}{5}$	مجموع نسبت شرکای قدیم پس از ورود داود	(۲)
$\frac{4}{5} \times \frac{1}{3} = \frac{4}{15}$	نسبت سود و زیان احمد	
$\frac{4}{5} \times \frac{2}{3} = \frac{8}{15}$	نسبت سود و زیان محمود	
$\frac{1}{5} \times \frac{2}{3} = \frac{2}{15}$	نسبت سود و زیان داود	
<u><u>1</u></u>	جمع	

۳-۳- بهمن و بهنام شرکای یک شرکت تضامنی به نسبت $\frac{3}{5}$ و $\frac{2}{5}$ در سود و زیان سهیم بوده و سرمایه هر یک از آنها ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال می باشد. در تاریخ ۳۰ آبان ماه ۱۳۸۱ شرکا توافق نمودند که بهرام با پرداخت مبلغ ۱,۶۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان شریک جدید وارد شرکت شده و در $\frac{1}{4}$ سود و زیان سهیم گردد. شرکا توافق نمودند که اضافه پرداختی بهرام به عنوان سرقتی شناسایی گردد.

مطلوبست:

- (۱) انجام ثبت لازم در دفتر روزنامه در ارتباط با سرمایه گذاری بهرام
- (۲) تعیین ارزش سرقتی شرکت و ثبت آن
- (۳) تعیین نسبت سود و زیان شرکا پس از ورود بهرام

مسئله ۳-۳

(۱ و ۲)

$$\frac{1,600,000}{\frac{1}{4}} = 6,400,000 \quad \text{ارزش متعارف شرکت تضامنی}$$

$$\begin{array}{r} 2,000,000 + 2,000,000 = 4,000,000 \\ 1,600,000 \\ \hline 5,600,000 \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{سرمایه شرکای قدیم (بهمن و بهنام)} \\ \text{سرمایه گذاری شریک جدید (بهرام)} \\ \hline \text{مجموع سرمایه شرکا پس از ورود بهرام} \end{array}$$

$$6,400,000 - 5,600,000 = 800,000 \quad \text{ارزش سرقتی}$$

	۱,۶۰۰,۰۰۰	وجوه نقد	۱۳۸۱/۸/۳۰
۱,۶۰۰,۰۰۰		سرمایه بهرام	
۸۰۰,۰۰۰		سرقتی	
$800,000 \times \frac{3}{5} =$	۴۸۰,۰۰۰	سرمایه بهمن	
$800,000 \times \frac{2}{5} =$	۳۲۰,۰۰۰	سرمایه بهنام	

$$1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4} \quad \text{مجموع نسبت شرکای قدیم پس از ورود بهرام}$$

$\frac{3}{4} \times \frac{3}{5} = \frac{9}{20} = 45\%$	نسبت سود و زیان بهمن
$\frac{3}{4} \times \frac{2}{5} = \frac{6}{20} = 30\%$	نسبت سود و زیان بهنام
$\frac{1}{4} \times \frac{5}{5} = \frac{5}{20} = 25\%$	نسبت سود و زیان بهرام
<u>100%</u>	جمع

۳-۴- محمد رضا و علی رضا شرکای شرکت تضامنی محمد رضا و برادران به نسبت $\frac{3}{4}$ و $\frac{1}{4}$ در سود و زیان سهیم می باشند.

خلاصه ترازنامه شرکت در تاریخ ۳۱ مرداد ماه ۱۳۸۱ به شرح زیر است:

شرکت تضامنی محمد رضا و برادران
ترازنامه
۳۱ مرداد ماه ۱۳۸۱

ریال		ریال	
۱,۰۰۰,۰۰۰	بدهی ها	۶,۰۰۰,۰۰۰	دارایی ها
۳,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه محمد رضا		
۲,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه علی رضا		
<u>۶,۰۰۰,۰۰۰</u>		<u>۶,۰۰۰,۰۰۰</u>	

در تاریخ فوق شرکا موافقت نمودند که امیر رضا به عنوان شریک جدید وارد شرکت شده و مبلغ ۱,۲۵۰,۰۰۰ ریال به عنوان سهم سرمایه واریز و در $\frac{1}{5}$ کل سود و زیان سهیم گردد. همچنین سرقتی شرکت در این تاریخ مبلغ ۶۰۰,۰۰۰ ریال ارزیابی گردید.

مطلوبست: انجام ثبت های لازم در دفتر روزنامه در تاریخ ورود امیر رضا، با فرض این که:

(۱) امیر رضا سهم خود را از سرقتی پرداخت کند.

(۲) امیر رضا سهم خود را از سرقتی پرداخت نکند.

مسئله ۳-۴

(۱)

$600,000 \times \frac{1}{5} = 120,000$	سهم امیر رضا از سرقتی				
		۱,۲۵۰,۰۰۰	وجوه نقد	۱۳۸۱/۵/۳۱	
		۱,۲۵۰,۰۰۰	سرمایه امیر رضا		
		۱۲۰,۰۰۰	وجوه نقد		
$120,000 \times \frac{3}{4} =$		۹۰,۰۰۰	سرمایه محمد رضا		
$120,000 \times \frac{1}{4} =$		۳۰,۰۰۰	سرمایه علی رضا		
		۱,۲۵۰,۰۰۰	وجوه نقد	۱۳۸۱/۵/۳۱	(۲)
		۱,۲۵۰,۰۰۰	سرمایه امیر رضا		
		۶۰۰,۰۰۰	سرقتی		
$600,000 \times \frac{3}{4} =$		۴۵۰,۰۰۰	سرمایه محمد رضا		
$600,000 \times \frac{1}{4} =$		۱۵۰,۰۰۰	سرمایه علی رضا		